

Lektionsplan – Fortidens spor - udskoling

Vi anbefaler at du starter forløbet med intro-lektionen som du finder [her](#).
Elevhæftet kan supplere undervisningen, og eleverne kan tage det med hjem
og vise til deres forældre.

Lektion 1: Kulturforskelle/ligheder

Forberedelse

Inddel klassen i mindre grupper.

Lektionsplan

1. Klip fra *Håbets Ø* (20 min.)

Se [dette klip](#) fra filmen *Håbets Ø* (Film af Sturla Pilskog og Sidse Torstholm Larsen, Norge, 2019) (tid: 02.17)

I klippet ser man to grønlandske piger fra byen Maniitsoq der undersøger muligheden for at rejse til Danmark for at tage på Roskilde Festival hvor de drømmer om at se Eminem spille.

Snak i plenum:

- Kan I genkende situationen her fra jeres eget liv?
- Hvad betyder venskab og nærvær med jeres venner for jer?
- Hvordan er Kirsten og hendes venindes grundvilkår anderledes end jeres?

2. Klip fra P3 (15 min.)

Se [dette klip](#) fra P3 Essensen (2020) (tid: 0.40)

Klippet fremhæver nogle forskelle mellem Danmark og Grønland.

I grupper skal eleverne skrive en liste over forskelle mellem dansk kultur og grønlandsk kultur – og ligheder mellem dansk kultur og grønlandsk kultur ud fra hvad de kender til eller forestiller sig.

3. Opsamling **(10 min.)**

Brug de sidste 10 min. af timen til en fælles snak på klassen.

Lektion 2: Eksperimentet

Forberedelse

Inddel evt. klassen i grupper.

Dette forløb er lagt an på at eleverne på forhånd ikke kender *Eksperimentet*. Derfor skal de ikke have læst side 5-6 som lektie, men de kan bruge siderne når de skal løse opgaven.

Lektionsplan:

1. Filmklip. **(2 min.)**

Se [forsmag](#) på filmen Eksperimentet (Louise Friedberg, Nimbus Film, 2010) (Klik på *Se forsmag*, tid: 02:00)

2. Researchøvelse **(30 min.)**

I grupper skal klassen nu finde ud af så meget de kan om Eksperimentet. De kan bruge det klip de netop har set, internettet og/eller elevteksten s. 8-9. Husk at bede dem om at forholde sig kritisk til kilderne – filmklippet de lige har set er fx fra en spillefilm, inspireret af episoden. Eleverne kan arbejde alene, i par eller i små grupper.

3. Opsamling **(13 min.)**

Brug den sidste tid af timen på en fælles snak på klassen. Har grupperne fundet frem til det samme? Er der noget de stadig undrer sig over? Kan I svare på det – eller er det en undren I tager med jer videre?

Lektion 3: Undskyld

Forberedelse

Forbered en word cloud i [Mentimeter](#). Har du ikke allerede en profil, kan du gratis oprette en. Opret en word cloud præsentation så den er klar til timen starter. Planlæg grupper til gruppearbejde. Print aktivitetsarket *Undskyldning – word cloud* ud til grupperne.

Teknisk vejledning

Når du har oprettet din egen gratis profil på Mentimeter, klikker du på *New Presentation*. Giv din præsentation et navn, fx "Undskyldning". I højre side under *Slide type* vælger du *Word cloud*. Tilpas din word cloud. Skriv fx "Vigtigste ord i talen" i feltet *Question*. Sæt *Entries per participant* til 5. Klik på *Present*. Nu står der den talkode på skærmen som eleverne skal bruge. Koden udløber efter to dage. Du kan også kopiere et link til din word cloud ved at holde musen hen over talkoden. Dette link kan du sende til dine elever, men husk det udløber efter to dage.

Når du skal bruge din word cloud i undervisningen, klikker du igen på *Present*. Klik på c for at starte eller lukke afstemningen.

Magter du ikke at bruge mentimeter? Som en analog løsning kan eleverne notere ordene på en blok, og så kan I efterfølgende skrive dem på tavlen.

Lektionsplan

1. Statsministerens officielle undskyldning – word cloud **(15 min.)**

Se [statsminister Mette Frederiksens](#) tale ifm. den officielle undskyldning til børnene fra Eksperimentet. (tid: 5.21) Imens talen kører, udfylder eleverne en word cloud i mentimeter. Eleverne går ind på [menti.com](#) og skriver koden fra din mentimeter eller klikker på det link du har sendt dem.

De skal finde frem til ord fra talen som de synes er de vigtigste. Det skal være talte ord fra talen og kun et ord ad gangen – ikke udtryk eller sætninger. Eleverne kan skrive op til 5 ord.

Vi foreslår at eleverne har mulighed for at kigge på filmen med statsministerens undskyldning, så du først viser resultatet fra word cloud'en når talen er slut.

Den kan fx se sådan ud:

Lektionsplan:

1. TV-klip. Historien om Grønland og Danmark **(6 min.)**

Se uddrag af TV-serien [Historien om Grønland og Danmark, afsnit 3 – Et lukket land](#).
(47:35–53.05)

(Virker linket ikke kan afsnittet findes i videobiblioteket på dr.dk/skole ved at logge på med unilogin)

2. Citatøvelse **(20 min.)**

I par eller mindre grupper skal eleverne løse citatøvelsen. Den består af to kolonner – traditionalister og modernister. De skal læse citaterne på side 11-14 i elevhæftet. I øvearket skal de skrive navnene på de citerede personer i den rigtige kolonne – hhv. traditionalister eller modernister. Du kan også vælge at lave øvelsen på klassen.

Det korrekte svar til citatøvelsen:

Traditionalister: Frederik Lyngge, Jonathan Petersen, Knud Oldendow

Modernister: Augo Lyngge, Gerhard Egede, Hans Hedtoft, Nikolaj Rosing

3. Opsamling **(19 min.)**

Brug den sidste tid af timen på at gennemgå opgaven. Hvad var modernisternes og traditionalisternes argumenter? Skriv hovedargumenterne op på tavlen i to kolonner. Tal også om hvem modernisterne og traditionalisterne var. Var det kun danskerne der var modernister, og grønlanderne der var traditionalister?

Lektion 5: Tænketaenken – en alternativ G50-plan

Forberedelse

Inddel klassen i grupper af 4-5 personer. Print aktivitetsarket [Tænketaenken](#) ud til grupperne.

Eleverne kan evt. læse side 15-16 i elevhæftet som forberedelse.

Lektionsplan

1. Konsekvenser af moderniseringen (5 min.)

Giv klassen en kort intro til G50 på baggrund af [baggrundsteksten](#). Kom også ind på moderniseringens bagside: De menneskelige konsekvenser.

2. Tænketaank (30 min.)

I grupper skal eleverne løse [følgende opgave](#).

I grupperne skal eleverne forestille sig at de er en alternativ version af Grønlandskommissionen. Anden Verdenskrig er netop slut, og Grønland er igen Danmarks ansvar. I grupper skal de diskutere hvad der skal ske med Grønland. I punktform skal de komme med forslag til Grønlands udvikling.

2. Opsamling (10 min.)

Gennemgå tænketankenes forslag på klassen og diskuter de forskellige forslag.

Lektion 6–7: Debat: Amt eller koloni?

Forberedelse

Klassen deles op i tre debathold og et dommerhold. Debatholdene er på tre personer hver, mens dommerholdet er resten af klassen. Debatholdene er hhv. tilhængere af indlemmelse i Danmark (amt) og tilhængere af status quo (koloni) samt tilhængere af hjemmestyre.

Du skal bruge et ur med tydelig tidtagning – helst et som eleverne også kan se. Du kan evt. bruge nogle farvede trøjer (fra idræt) til at markere de tre debathold.

Print evt. [debatstrukturen](#) ud i A3 og hæng op så eleverne kan følge med undervejs.

Du kan vælge at udelade hjemmestyre-debatholdet hvis din klasse har behov for en simplere opbygning. Så kan du evt. udvide de to debathold til fire personer.

Eleverne læser side 10–11 i elevhæftet.

Oplæg til debatten

Året er 1952, og grønlænderne skal beslutte om de fortsat vil være en dansk koloni, indlemmes i Danmark som et amt eller have hjemmestyre som Færøerne. Debatholdene består af grønlandske borgere som repræsenterer de tre synspunkter. De tre hold skal nu forberede deres overbevisende argumenter for at lige netop deres synspunkt er det rigtige. De skal også tænke over argumenter for hvorfor modstanderne tager fejl.

Regler for debatten:

- Ingen afbrydelser
- Bliv ved emnet
- Ingen personangreb

Pointsystem

Dommerne tildeler point mellem 1-10 for hver argumentfremlæggelse. Hvert hold ender altså med at have mellem 3 og 30 point. Dommerne bliver enige om pointene i de to forberedelsesperioder og til allersidst. Pointscoren skrives på en tavle ved afslutningen af hver forberedelsesperiode.

Pointene gives for de mest overbevisende argumenter, brug af data, veltalenhed, kropssprog, forståelse af emnet. Dommerne voterer i hver forberedelsesperiode. De skal notere ned hvilke argumenter der var mest overbevisende. Der kan gives fradrag i point for brud på reglerne.

Debattens struktur

Se den [her](#). Du kan lade dette skema stå på tavlen under debatten eller printe det ud i A3 og hænge det op.

Læs mere om brugen af debatter i undervisningen [her](#).

Lektionsplan:

1. Introduktion **(10 min.)**

Gennemgå reglerne for debatten og pointsystemet + debattens struktur. Hvert debathold skal vælge en speaker 1, 2 og 3. Denne position afgør hvem der skal tale først.

2. Forberedelse **(35 min.)**

Debatholdene forbereder deres argumenter. Imens skal dommerholdet udarbejde en liste med gode argumenter som de vil belønne hvis de bliver brugt.

3. Debat **(45 min.)**

Gennemfør debatten. Hver gang debatholdene har forberedelsestid, voterer dommerne, og pointene skrives på tavlen.